ชื่อเรื่อง สภาพการปฏิบัติด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามทรรศนะของผู้บริหาร สถานศึกษาและครู ผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ขอนแก่น เขต 5

ชัญญาณ์ภัช ปอศรี ผู้วิจัย

ปริญญา ค.ม. (การบริหารการศึกษา) กรรมการที่ปรึกษา คร.ธีระวัฒน์ เยี่ยมแสง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

อาจารย์อนุสรณ์ ถูสินแก่น

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2557

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการปฏิบัติ เปรียบเทียบ และหา ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัคสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา ขอนแก่น เขต 5 การวิจัยแบ่งเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษา เปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติด้านภาวะผู้นำ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และ ครูผู้สอน จำนวน 470 คน กำหนคกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน เครื่องมือ คือ แบบสอบถาม ค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่าง 0.67 - 1.00 ค่าอำนางจำแนก 0.27 - 0.70 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.95 วิเคราะห์ข้อมูล โคยใช้โปรแกรม สำเร็จรูปเพื่อหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทคสอบสมมติฐาน โดยใช้ t-test และ F-test ระยะที่ 2 ศึกษาข้อเสนอแนะ แนวทางการพัฒนาด้านภาวะผู้นำ กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำนวน 10 ท่าน โดยการเลือกแบบ เจาะจง เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการวิเคราะห์เชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีระดับสภาพการปฏิบัติด้านภาวะผู้นำของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านมิติมุ่งประสิทธิผล ด้านมิติมุ่งงาน และด้าน มิติมุ่งสัมพันธภาพ

- 2. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีตำแหน่ง และประสบการณ์ในงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่าง กัน
- 3. ข้อเสนอแนะ แนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดย ผู้บริหารสถานศึกษา ควร แสดงความมีภาวะผู้นำโดยสนับสนุนแต่งตั้งบุคลากรผู้ทำหน้าที่ในการตรวจสอบการ ปฏิบัติงาน โดยผู้บริหารจะต้องให้ความช่วยเหลือ แนะนำสนับสนุนให้กำลังใจ ส่งเสริม บุคลากรให้มีความก้าวหน้าในการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ตามความถนัดและความสามารถ และจะต้องร่วมกันรับผิดชอบ แก้ใจปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นและร่วมกันในการบริหารถาน ศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY TITLE: The Practical State of Leadership of Educational Institution Administrators

According to the Opinions of the Educational Institution Administrators and

Teachers under Khon Kaen Office of Primary Education Service Area 5

AUTHOR: Chanyapat Porsri DEGREE: M.Ed. (Educational Administration)

ADVISORS: Dr. Tirawat Yeamsang Chairman

Mr. Anusorn Thusinkaen Committee

RAJABHAT MAHA SARAKHAM UNIVERSITY, 2014

ABSTRACT

The research aimed to study, compare, and find recommendations for developing leadership of the educational institution administrators under Khon Kaen Office of Primary Education Service Area 5. The research was divided into 2 phases. Phase 1 dealt with the study and the comparison of the practical state of leadership. The sample comprised 470 educational institution administrators and teachers. The sample size was determined according to the Krejcie and Morgan table. The instrument was a questionnaire with the index of item-objective congruency ranging from 0.67 to 1.00, the discrimination power ranging from 0.27 to 0.70, and the total reliability of 0.95. The analysis of data employed a ready-made computer program to find frequency, percentage, mean, standard deviation, and the hypothesis testing employed t-test and F-test. Phase 2 dealt with the study of the recommendations for developing leadership. The target group comprised 10 educational institution administrators and teachers, obtained through purposive sampling. The instrument was an interview form. The analysis of data employed a descriptive analysis.

The results are as follows:

1. The practical state of leadership of the educational institution administrators according to the opinions of the educational institution administrators and teachers under Khon Kaen Office of Primary Education Service Area 5, on the whole, was in the high level. When considered by dimension, it was found that every dimension was in the high level also.

Ranked in descending order according to the value of the mean, they were: effectivenessoriented dimension, task-oriented dimension, and relationship-oriented or people-oriented dimension.

- 2. The personnel with a different position and different work experience had no difference in their opinions on the practical state of leadership of the educational institution administrators under Khon Kaen Office of Primary Education Service Area 5, on the whole and by dimension.
- 3. The recommendations for developing the leadership of the educational institution administrators under Khon Kaen Office of Primary Education Service Area 5 are as follows: the educational institution administrator should show his leadership by supporting the appointment of personnel to examine work. The administrator must give assistance, advice, support, mental support and promote the personnel so they progress in their work according to their roles, duties, aptitudes, and abilities; and they must jointly be responsible for solving problems that occur and participate effectively in the administration of the educational institution.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY